

A Fővárosi Ítéltábla a Kummer Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - dr. Tálosi Adrienn ügyvéd (címe.) által képviselt I.rendű alperes neve Szerkesztősége (I.rendű alperes címe) I. rendű és II.rendű alperes neve Kft. (II.rendű alperes címe.) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. március 26. napján kelt 40.P.20.726/2019/10. számú ítélete ellen az I. és II. rendű alperesek részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 7.500 (hétezeröttszáz) forint + áfa perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a ... elnevezésű politikai párt elnöke. A II. rendű alperes üzemeltetésében álló ...hu internetes portálon 2019. február 7-én az I. rendű alperes szerkesztésében „Bottal verte szét egy mozgássérült ember arcát felperes neve” címmel jelent meg egy írás. Ebben a ... elnevezésű sajtótermék cikkét ismertették egy olyan büntetőügy kapcsán, amelyben a felperes is érintett volt évekkel ezelőtt. A cikk szerint a felperes korábban ... névvel ... skinhead vezér volt, akit a bíróság jogerős börtönbüntetésre ítélt egy brutális erőszakos bűncselekmény miatt. Az írás utal egy „...” címet viselő kriminológiai tanulmányra, amely kizárólag a felperesről szól. Ebből a cikk szerint kiderül, hogy a felperes már nagyon fiatalon rajongott a nácikért. Az általa irányított skinhead banda tagjai a felperes nevéből kiindulva ...-nek - ... - nevezték el magukat és a nácik iránti tiszteletből választottak maguknak olyan beceneveket, mint ..., ..., ..., Korabeli rendőrségi jegyzőkönyvekre utalva azt közlik, hogy 1990. szeptember 14-én az téren gyülekezett ez a banda. Mintegy 200 fő katonai alakzatban a ... lakótelep felé indult. A náci jelszavakat skandáló kórust a felperes vezényelte és fényképek, videofelvételek készültek arról, hogy felfegyverkezve randalíroztak. A cikk írt a felperes egyik alvezérének a következő év tavaszán elkövetett cselekményéről majd arról, hogy a felperes vezetésével 1991 szeptemberében egy szintén náci eszméket hirdető szervezet jött létre ... néven. Ők esténként 25-30 fős csoportokban, botokkal, kábeldarabokkal, valamint baseballütővel indultak portyázni. Jegyzőkönyvekre utalva 11 erőszakos bűncselekményt említenek, majd arról írnak, hogy 1991. október 14-én egy mozgássérült férfi a moziból kifelé jövet összeakadt a ... által vezetett, nagyjából 20 fős újnáci rohamosztaggal, akibe roma származása miatt

belekötöttek. A felperes nyolc társával együtt náci jelszavakat üvöltözve a földre teperte, majd botokkal, kábeldarabokkal hosszú időn át ütötték, rugdosták a mozgássérült roma férfit. Ezt követően a vádiratból idézve közlik, hogy a felperes a sértettet leütötte. Az esemény leírását ezt követően azzal folytatta a cikk, hogy ... és társai sértegették az áldozatot és a mozgássérült férfi súlyos sérüléseket szenvedett, arcát szétverték, az orrcsontját is eltörték. A cikk azzal zárult, hogy a felperes minimális büntetéssel megúszta, aminek az volt az oka, hogy beismerő vallomást tett. Az enyhe ítélet miatt a kilencvenes évek elején a baloldali sajtóban több felháborodott cikk is született, ennek ellenére a balliberális körök manapság minden további nélkül közös bevándorláspárti listát akarnak összehozni a ...kal.

A felperes az I. rendű alpereshez 2019. február 21-én helyreigazítási kérelmet juttatott el, mely kérelemben foglaltaknak az alperes nem tett eleget, ezért a felperes a bírósághoz 2019. március 13-án benyújtott keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest a megelőző kérelmével egyező tartalmú helyreigazítás közzétételére, a II. rendű alperest pedig a perköltség viselésére.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Előadták, hogy a perbeli cikk a felperes fiatalkorában elkövetett bűncselekményéről számolt be, amellyel összefüggésben bűnösségét jogerős ítélet is megállapította. A cikket ... „...” című írása alapján készítette a szerző, melyben leírtak képezik a cikk ténybeli alapját. Csatolták a hivatkozott kriminológiai tanulmányt. Kérték, hogy a bíróság a cikkben említett büntetőeljárással kapcsolatosan, amely 1992-ben volt folyamatban keresse meg az ... Járásbíróságot a büntetőeljárás anyagának megküldése végett. Azon közlés tekintetében, hogy a felperes a náci eszmékért rajongott arra hivatkoztak, hogy a rajongás nem egy múltban megvalósuló bizonyítható cselekedet, e körben a sérelmezett közlés véleménynyilvánítás.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének túlnyomó részben helyt adott és kötelezte az I. rendű alperest, hogy 5 napon belül az általa szerkesztett, www....hu portálon 24 órán keresztül önálló hírként az eredetivel azonos helyen és betűszedéssel, a főoldalon „Helyreigazítás a »Bottal verte szét egy mozgássérült ember arcát felperes neve« című cikkhez” címmel, és ezzel egyidejűleg az ott 2019. január 23-án „Bottal verte szét egy mozgássérült ember arcát felperes neve” címmel megjelent cikk címe alatt, szövege előtt, míg a cikk a honlapon megtalálható, de legalább 30 napig tegye közzé kommentár nélkül az alábbi helyreigazítást: „Helyreigazítás:

A portálunkon 2019. január 23-án »Bottal verte szét egy mozgássérült ember arcát felperes neve« címmel megjelent cikkben valótlanul állítottuk, hogy felperes neve a ... elnöke korábban szétverte egy mozgássérült ember arcát, emiatt a férfi súlyos sérüléseket szenvedett.

Valótlanul állítottuk, hogy felperes neve egy skinhead bandát irányított, amely banda az ő nevéből kiindulva ...-nek nevezte el magát, és tagjai olyan beceneveket választottak maguknak, mint ..., ..., ...,

Valótlanul állítottuk, hogy felperes neve egy olyan bandának volt a tagja, amely ...-rohamosztagnak hívta magát.

Valótlanul állítottuk, hogy felperes neve egy kétszáz fős skinhead bandát vezetett, amely katonai alakzatban, ütő- és szúróeszközökkel felszerelve, náci szavakat skandálva randalírozott ... egyik lakótelepén.

Valótlanul állítottuk, hogy felperes neve vezetésével „...” nevű náci eszméket hirdető szervezet alakult.

Valótlanul állítottuk, hogy felperes neve olyan szervezetnek volt a tagja, amely 25-30 fős csoportokban indult portyázni esténként, és amely csoport tagjai több erőszakos bűncselekményt is elkövettek.

Kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 40.000 forint + 10.800 forint áfa, mindösszesen 50.800 forint ügyvédi munkadíjat, valamint a NAV külön felhívására 28.500 forint feljegyzett eljárási részilletéket.

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a NAV külön felhívására 7.200 forint feljegyzett eljárási részilletéket.

Rögzítette, hogy döntését a rendelkezésére álló iratok alapján hozta meg. Ismertette a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi. CIV. törvény Smtv. 12. § (1) bekezdését. Rögzítette, hogy a felperes országosan ismert politikus, személye a cikkből egyértelműen felismerhető. Az alperesi védekezésre tekintettel egy közlés kivételével a sérelmezett állítások valóságtartalmát vizsgálta.

Az alperes által bizonyítékként csatolt tanulmány vonatkozásában azt állapította meg, hogy az fénymásolt formában áll rendelkezésre, amely nem tartalmaz forrásmegjelölést, ezért a könyvben tett állítások önmagával az írással még nem igazolhatók, illetve abban nincsen nyoma olyan hiteles vagy közhiteles iratnak, amely bizonyíthatja az írásban szereplő állítások valós tartalmát. Úgy ítélte meg, hogy az alperes átvette a könyv közléseit, ez azonban a PK 14. számú állásfoglalás alapján a bizonyítási kötelezettség alól nem mentesíti.

Az ... Járásbíróság megkeresésére vonatkozó bizonyítási indítványt mellőzte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 276. § (4) bekezdés a) pontja alapján. Utalt az elsőfokú bíróság a Pp. 275. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 322. § (1) bekezdésére és a Pp. 320. § (5) bekezdésére. Ezek alapján megítélése szerint az I. rendű alperes a bizonyítási indítványt nem kellő pontossággal terjesztette elő, nem jelölte meg a megkeresni kért szerv pontos címét, azt sem, hogy a beszerezni kért iratok mennyiben alkalmasak a sérelmezett közlések tartalmának alátámasztására. A felperes ugyanis nem vitatta, hogy 1992-ben bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen elítélték, azt azonban igen, hogy az ítélet a cikkben szereplő cselekmények elkövetésére alapított minősítést jelentett volna a felperes számára. Nem jelölte meg a beszerezni kért eljárás ügyszámát, csak a felperes nevének megjelölése önmagában kétségesse teszi, hogy a megkeresett szerv a bizonyítási indítványnak eleget tud-e tenni. A bíróság közreműködésének - bizonyítási eszköz felkutatása érdekében a polgári perek rendjének szabályozási logikája mentén - csak akkor van helye, ha a fél a szükséges adatot objektív okból nem ismerheti meg, vagy rajta kívülálló okból van elzárva attól. Bizonyítást hivatalból csak akkor rendelhet el, ha azt a törvény megengedi. A Pp. 265. § (1) bekezdése szerint a bizonyítás sikertelensége az alperes terhére esik.

Ismertette a Pp. 498. §-át, valamint az 500. § (1) bekezdését, melyek a sajtó-helyreigazítási eljárásra vonatkozó speciális szabályok. Mindezek alapján megítélése szerint az alperes bizonyítási indítványa olyan bizonyíték beszerzésére irányult, nem kellő pontossággal kidolgozottan, ami nem állt az alperes rendelkezésére a per tárgyalásáig. Ebből viszont az következik, hogy a helyreigazítás megtagadására nem volt jogosult. Megítélése szerint a cikkben számos olyan bizonyítékként értékelhető utalás van, amelyek rendelkezésre bocsátása az alperesnek nem okozhatott gondot. Ezek közül mindössze a másolatban csatolt tanulmány állt rendelkezésre, amely önmagában a sérelmezett állítások bizonyítására nem alkalmas.

Egyetértett az elsőfokú bíróság a felperes azon álláspontjával, hogy a sajtó-helyreigazítási per nem lehet terepe a sérelmezett, nyilvánosan megjelent közlések valóságtartalmának kinyomozására,

hiszen azt kell feltételezni, hogy a sajtószerv már a cikk megírásakor is többirányú informálódást végzett. Ezt a feltételezést és irányvonalat támasztják alá a sajtó-helyreigazítási eljárásokra vonatkozó speciális rendelkezések. Úgy ítélte meg, hogy az alperesi védekezés, ami kizárólag ... tanulmányára alapult, beismerése annak, miszerint a cikknek a videó- és fényképfelvételek, a vádirat, a bírósági iratok, a jogerős bírósági ítéletre történő hivatkozása nem volt valóságos. A felperes azt adta elő, hogy 1992-ben az ... Városi Bíróság jogerősen 8 hónap 3 évre felfüggesztett börtönrre ítélte garázdaság bűncselekménye miatt, súlyos testi sértés bűncselekmény elkövetését nem állapították meg a terhére.

Mindezek alapján a sérelmezett közlések közül mindazok vonatkozásában, amelyek az alperes által sem vitatottan tényállításnak bizonyultak, a felperes keresetének helyt adott. Elutasította ugyanakkor a keresetet azon közlés vonatkozásában, hogy „felperes neve már nagyon fiatalon rajongott a nácikért.” Ez a közlés ugyanis olyan vélemény, amely helyreigazításnak nem lehet tárgya. Az arra vonatkozik, hogy a felperes 1992 körül milyen eszméket vallott, azaz a tudatállapotára vonatkozó objektíve nem bizonyítható közlés. Ez a közlés nem feltétlenül logikus következtetés, hanem szubjektív értékelés, a felperes személyének bírálatát jelenti, mely körben közszereplése miatt személyiségi jogai védelmére nem tarthat igényt.

Mivel az elsőfokú bíróság a felperes keresetének túlnyomó részben helyt adott, az alperest a Pp. 80. §, a 83. § (1) bekezdése és a 81. § (5) bekezdése alapján kötelezte a perköltség viselésére.

Az elsőfokú ítélet ellen az I. és II. rendű alperesek terjesztettek elő fellebbezést. Kérték, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 381. §-a alapján helyezze hatályon kívül, az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítsa, kötelezze a felperest a perköltség megfizetésére. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés b), c) és d) pontjában jelölték meg. Álláspontjuk szerint az elsőfokú ítélet sérti a Pp. 263. § (1) bekezdésében foglaltakat, mert az alpereseknek az ... Járásbíróság megkeresésére irányuló kérelmét jogszerűtlenül mellőzte. Álláspontjuk szerint a csatolt tanulmány alkalmas volt annak valószínűsítésére, hogy a felajánlott bizonyítás alkalmas és eredményes lehet a védekezésükben előadottak alátámasztására, ezért az a Pp. 498. § (2) bekezdés a) pontja szerint megfelelő indítvány volt. Hivatkoztak arra, hogy a csatolt tanulmányból egyértelműen megállapítható, hogy az író saját személyes tapasztalatait osztotta meg az írásban, ezért az elsőfokú bíróság szükségtelenül hiányolta abból a forrásmegjelölést. Az írás kézzel írott leveleket közöl, híradásokat ad a bírósági tárgyalások történéseiről, személyesen szólaltatja meg a felperest és idéz a főügyész nyilatkozatból is, mely körülmények az írás valóságtartalmát alátámasztják. Mivel a felperes a sértettnek okozott sérüléseket vitatta, ennek bizonyítására a büntetőeljárásban keletkezett iratok alkalmasak.

Kérték, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által mellőzött bizonyítási indítványnak adjon helyt, és annak lefolytatását követően a tényállást módosítsa. Amennyiben a bizonyítási indítvány mellőzése, mint az érdemi döntésre kiható eljárási szabálysértés orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges vagy nem ésszerű kérték az ítélet hatályon kívül helyezését.

A felperes kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben, és kötelezze a II. rendű alperest 7.500 forint+áfa perköltség megfizetésére, mely összeg vonatkozásában költségjegyzéket csatolt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ítélet meghozatala során eljárási szabályt nem sértett. A Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontjára vonatkozó fellebbezési kérelem körében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörben döntést nem hozott. A Pp. 369. § (3) bekezdés b) pontjára alapított felülbírálati jogkör gyakorlása körében az alperes indítványa

alaptalan, mert nem indítványozták a másodfokú eljárásban bizonyítási eljárás lefolytatását, a tárgyalás megtartását sem kérték. Mindebből az is következik, hogy a megállapított tényállás nem módosítható, abból az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés nem vonható le, ezért a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkör nem gyakorolható. A bizonyítási indítvány körében megismételte az elsőfokú eljárásban előadott érvelését. Ezen túlmenően hivatkozott arra is, hogy a büntetőjogi felelőssége megállapításából semmilyen módon nem következik, hogy korábban skinhead bandát irányított, egy magát ... rohamosztagnak hívó csoportnak volt a tagja, és ebből semmilyen más, a perben sérelmezett közlésre sem vonható következtetés. Egyebekben az elsőfokú bíróság érvelését osztotta. Hangsúlyozta, hogy az alperesnek a bíróság elé kellett volna tárnia azokat az okiratokat, amelyekre a cikkben utalást tett. Minderre tekintettel, továbbá a bizonyítási indítvány pontatlanságára tekintettel is az a következtetés vonható le, hogy az alperes bizonyítási indítványa kizárólag az eljárás elhúzódását szolgálta. Az alperes által csatolt irat tekintetében álláspontja az volt, hogy az mindössze egy publicisztikának tekinthető, mert az íróról nem tud semmit, az írás forrásmegjelölést nem tartalmaz. Mindezekből az következik, hogy bizonyítékként nem fogadható el.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság elsődlegesen azt rögzíti, hogy a Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. A Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontja szerint a fellebbezésben határozott kérelmet kell előterjeszteni arra, hogy az elsőfokú ítélet kifogásolt rendelkezését vagy részét a másodfokú bíróság mennyiben változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül, a c) pont szerint pedig meg kell jelölni a másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkört is, az alapul szolgáló indokok kifejtésével. A d) pont alapján szükséges továbbá az anyagi vagy eljárási jogszabálysértés megjelölése is jogszabályhely feltüntetésével, kivéve ha a felülbírálati jogkör gyakorlásának nem feltétele a jogszabálysértés.

Az alperesek fellebbezésükben kizárólag az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése iránt terjesztettek elő határozott kérelmet, ezért a másodfokú bíróság csak azt vizsgálhatta, hogy a fellebbezésben kifejtett indokok alapján az elsőfokú ítéletet szükséges-e hatályon kívül helyezni a Pp. 381. § rendelkezéseire tekintettel. A fellebbezésben meghatározott felülbírálati jogkör alapján - figyelemmel arra, hogy a fellebbezés a Pp. 369. § (1) bekezdésére utalást nem tett - az elsőfokú bíróság eljárásának szabályszerűségét sem vizsgálhatta, csupán anyagi jogi felülbírálatot végezhetett. Megsértett anyagi jogi szabályt azonban az alperesek nem jelöltek meg.

Mindebből az következik, hogy a másodfokú bíróság kizárólag az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét vonhatta vizsgálata körébe, arra azonban a felperes helytállóan hivatkozott, hogy mérlegelési tevékenységet igénylő döntés a perben nem született.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része a keresetet részben elutasító rendelkezést nem tartalmaz, noha a le nem rótt illeték megfizetéséről az elsőfokú bíróság a felperes kisebb részbeni pervesztettségére tekintettel döntött. Az ítélet indokolásából azonban egyértelműen megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a felperes korábbi szimpátiájával kapcsolatos közlés tekintetében az alperesi védekezésnek helyt adott, a keresetet e körben utasította el. Ezen döntésének indokait is kifejtette. Ilyen körülmények között a rendelkező rész olyan hiányos

megfogalmazása, ami az „ezt meghaladóan a bíróság a felperes keresetét elutasítja” szöveget nem tartalmazza, a Pp. 381. § c) pontjába nem ütköző formai hiba.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság a Pp. 382. § alapján az elsőfokú bíróság ítéletét - az ügy érdemét nem érintve - helybenhagyta.

Az alperesek fellebbezése nem vezetett eredményre ezért a Pp. 364. § utaló szabálya alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése és a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján köteles a II. rendű alperes megfizetni a felperesnek az ügyvédi munkadíjat és a Magyar Állam javára a le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ügyvédi munkadíj összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetéséről a másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdése, a Pp. 102. § (1) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján döntött.

Budapest, 2019. június 12.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Istenes Attila s.k.
bíró